

Dönem : 2

Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 741 e 2nciek

Cumhuriyet Senatosu Üyesi Cevat Açıkalın ve 11 arkadaşının, Milletlerarası münasebetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu hakkında kanun teklifine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi 2/243; C. Senatosu 2/260)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 1254)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 9606 - 2/260*

17 . 4 . 1969

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28 . 1 . 1969 gün ve 1392 sayılı yazınız :

Milletlerarası münasebetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu hakkında kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 16 . 4 . 1969 tarihli 51 nci Birleşiminde değiştirilerek ve işari oyla kabul edilerek dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Saygılarımla.

*Ibrahim Şevki Atasagun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı*

Not : Değiştirilerek açık oya arz edilen maddeler :

Madde : 1

Madde : 4

Madde : 9

Geçici madde

Açık oy puslaları ilişiktir.

Geçici Komisyonun raporu

*Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. : 2/243
Karar No. : 4*

18 . 4 . 1969

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Milletlerarası münasebetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu hakkındaki kanun teklifinin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunca 16 Nisan 1969 günü değiştirilerek kabul edilen metni, Komisyonumuzca, 17 Nisan 1969 günü Hükümet adına Devlet Bakanı Sayın Seyfi Öztürk'ün huzurunda incelenmiş ve aşağıdaki hususlar kararlaştırılmıştır :

1. A) Cumhuriyet Senatosunun 1 nci maddenin ilk bendine, dış temas ve müzakerelerin yürütülmesinde ve milletlerarası anlaşmaların yapılmasında Dışişleri Bakanlığının diğer bakanlıklarla

işbirliği halinde hareket edeceğine dair ilâve ettiği ibareleri, Komisyonumuz, Anayasanın 105 nci maddesinin emri muvaceshinde, faydalı bir hatırlatma olarak uygun görmüştür.

B) Cumhuriyet Senatosu, aynı maddenin ilk bendine bir fıkra ekliyerek, statülerinde üyeleri ve ortaklarıyla belli bir bakanlık veya merci vasıtasıyla muamelâta bulunacağı belirtilen milletlerarası kurullarla temas, müzakere ve milletlerarası anlaşma yapma işlemlerinin bu bakanlık veya merci eliyle ve Dışişleri Bakanlığı ve diğer bakanlıklarla işbirliği halinde yürütüleceğini belirtmek lüzumunu duymuştur.

Bu husus, Millet Meclisince kabul edilen aynı maddenin 6 ncı bendinin ilk fıkrası kapsamında içinde mütalâa edilmiş idiye de, Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosunca böyle bir fıkranın metne eklenmesini, sarahat sağlanması açısından faydalı görmüştür.

Ayrıca, 1 nci maddenin 6 ncı bendinin ilk fıkrası kapsamına giren faaliyetlerden yetkili bakanlık ve mercilerin Dışişleri Bakanlığına sadece bilgi vermeleri esas kabul olunmuşken, Cumhuriyet Senatosunca eklenen bu fıkra ile, söz konusu fıkra kapsamına giren faaliyetlerin her safhasında Dışişleri Bakanlığı ve diğer ilgili bakanlıklarla işbirliği halinde hareket olunması gereği daha açık ve kesin bir ifadeye kavuşmuştur.

C) Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosunca 1 nci maddenin 5 nci bendinde yapılan değişiklikleri de uygun görmüştür. Bu değişiklikler, bu bendin Millet Meclisince kabul edilmiş olan metninde mâna ve muhteva açısından her hangi bir farklılık getirmemekte olup, metni tarzı tahrir bakımından düzeltilmiş olmakta ve Türkiye Cumhuriyetini milletlerarası münasebetlerde temsil yetkisine sahip temsilcilere ve temsilei heyetlerine, sadece Hükümetin talimatının değil, aynı zamanda, ihtisas bakanlıklarının kendi görev alanlarına giren konulardaki talimatının da Dışişleri Bakanlığı kanalıyla gönderileceğini açık bir şekilde belirtmektedir. Böylelikle, bu temsilcilerin ve temsilei heyetlerinin faaliyetleri, Dışişleri Bakanlığınca, diplomatik temsil vahdeti ilkesine uygun olarak, dış politikanın hedefleri ve dış münasebetlerin bütünü açılarından tam olarak kontrol altına alınmış olacaktır.

D) Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosunca, 1 nci maddenin 7 nci bendine eklenen fıkraları da uygun mütalâa etmiştir.

Bu fıkralardan Cumhuriyet Senatosunca kabul olunan metinde yer alan 2 nci fıkra, bu fıkrada söz konusu atamalar esasen Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle yapılacağı cihetle, hukukî bakımdan hasiv mahiyetinde telâkki edilebilirse de, bu atamalar konusunda ilgili üç Bakanlık arasında önceden bir mutabakat hâsıl olması, Başbakanın bu hususlardan evvelken haberdar olmasını ve kararnamenin ahenk ve işbirliği içinde çıkarılmasını temin açısından Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Son fıkrada ise, iktisadi, malî, ticarî ve sosyal konularla ilgili üç daimî temsilciliğimize, kendi görev ve yetki alanlarına giren konularda ilgili Bakanlıkların da talimat verebilecekleri kabul olunmuştur. Bununla beraber, bu talimat yine Dışişleri Bakanlığı kanalıyla gönderilecek ve böylelikle bu Bakanlığın, diplomatik temsil vahdeti ilkesine uygun olarak, dış politikanın hedefleri ve dış münasebetlerin bütünü açılarından tam kontrolü elinde tutması sağlanmış olacaktır. Kaldı ki, söz konusu daimî temsilcilikler aynı bend hükümüne göre esasen Dışişleri Bakanlığına bağlı oldukları cihetle, kendilerinin hiyerarsik âmlî sıfatıyla Dışişleri Bakanının ve ona izafeten Dışişleri Bakanlığının bu daimî temsilciliklere istisnasız her konuda talimat verebileceği meydandadır.

2. Cumhuriyet Senatosunun 4 ncü maddede yaptığı değişiklikler için ileri sürülen gerçeklerden biri, Millet Meclisince kabul olunan metinde, bâzı kanunlarla Maliye Bakanlığına verilen yetkilerden bu maddede zikredilen dâireye mevdu olanlarının bu dâireye mevdu oldukları hususunun belirmeyişidir. Bu gerekçe yerinde değildir. Zira, bir kanun bir bakanlığa bir yetki verince, o bakanlık bu yetkinin kendisine bağlı hangi dâire eliyle yürütüleceğini bir yönetmelikle tesbit edebilir. Esasen, Millet Meclisi metniyle avdet edilen maddede ve diğer bâzı kanunlarda mevcut ifade genişliği, Hazine Genel Müdürlüğü ve Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Genel Sekreterliğinin yetkilerinin kullanılmasında her hangi bir zorluğa meydan vermemek için yeterlidir.

Bununla beraber, Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosuna kabul olunan metinde yapılan tadadı benimsemek için de bir sebep görmemiştir.

Komisyonumuz, ayrıca, bu maddenin sevk sebebinin, bu maddede zikri geçen merciin görevlerinin, 6 Temmuz 1960 tarihli ve 13 sayılı Kanunun kendisine verdiği milletlerarası münasebetlerle ilgili yetkilerin ilga edilmesi muvacehesinde, bu merciin yetkilerinin diplomatik temsil vahdeti ilkesi dairesinde tanziminden ibaret olduğunu belirtmeyi lüzumlu görür.

3. Komisyonumuz, 9 ncü maddede Cumhuriyet Senatosuna yapılan değişikliği de uygun görmüştür. Gerçekten, 8 Temmuz 1948 tarihli ve 5250 sayılı Kanunun 6 ncü maddesinin ilk fıkrasının işbu yeni kanunun 11 ncü maddesinin 4 ncü maddesinin 3 ncü fıkrasına muvazi olarak yürürlükte bırakılması, söz konusu fıkroda yazılı ihtisas memurluklarının diplomatik temsilelik veya konsolosluk heyeti başının emri altında oluklarını belirtme bakımından faydalı olacaktır.

Cumhuriyet Senatosu, 6 Temmuz 1960 tarihli ve 13 sayılı Kanunun 11 ncü maddesini yürürlükte bırakmakla, bu madde ile kaldırılan Dışişleri Bakanlığı Daimî Ticaret Müzakere Heyeti ile aynı Bakanlıkta Britanya İmparatorluğundan yapılacak ithalât için kurulmuş olan yine daimî mahiyetteki bir heyetin ilga edildiklerine dair hükmü muhafaza eylemiş olmaktadır.

Komisyonumuz, bu değişikliklere katılmaktadır.

4. Cumhuriyet Senatosuna Geçici Maddede yapılan değişiklik, 1 ncü maddenin ilk bendine eklenen fıkra ile ilgilidir. Bununla beraber, geçici maddenin 2 ncü bendinin uygulanmasında, 8 ncü madde ile değiştirilen 31 Mayıs 1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin icaplarının dikkate alınması da gereklidir.

Komisyonumuz, bu anlayış içinde bu değişikliğe de katılmaktadır.

5. Komisyonumuz, 1 ncü maddenin ilk bendinin ilk fıkrası olarak Cumhuriyet Senatosuna kabul edilen metne «mütaakip bendler ve maddeler hükümleri saklı kalmak kaydıyla» ibaresinin eklendiğini müşahede eylemiştir.

Komisyonumuz, bu ibareden güdülen maksadın, 4 ncü ve 6 ncü maddelerde yazılı bakanlıklara, statülerinde bu bakanlıklarla muamelâta bulunacakları yazılı olmayan milletlerarası kurullarla ve yabancı devletlerle dahi tek başlarına milletlerarası anlaşma yapma yetkisini vermek olmadığını; bu ibareden güdülen maksadın, sadece, bakanlıklararası işbirliğini ve 4 ncü ve 6 ncü maddelerde yazılı görevlerin, 1 ncü maddenin 4 ncü ve 5 ncü bendlerinde, 6 ncü bendinin ilk fıkrasında, 7 ncü bendinde ve nihayet ilk bendinin 2 ncü fıkrasında yazılı çerçeve ve kurallar içinde ifa edilmesini mahfuz tutmaktan ibarettir. Ezcümle 4 ncü maddenin, diplomatik temsil vahdetini kurmak gayesini güden bir kanunda 1 ncü maddeye istisna teşkil eder tarzda değil, tamamiyle aksine, bu maddeye muvazi tarzda yorumlanması gerektiği bir bedahattir ve bu maddeler filhal birbirlerine muvazi olarak tedvin edilmişlerdir.

Filhakika, kendi görev ve yetkileri açısından belli bir milletlerarası anlaşma ile ilgili olan bir Bakanlığın Anayasa içindeki usuller dairesinde mutabakatı sağlanmadan Dışişleri Bakanlığının bu milletlerarası anlaşmayı yapması esasen tasavvur olunamaz; milletlerarası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması için yasama organına sevkî esasen bir tasarıyla olacağından ve bunların onaylanması için de bir Bakanlar Kurulu Kararnamesi şart olduğundan, bu, zaten hukukan da mümkün değildir. Böyle olunca, milletlerarası temas ve müzakerelerde ve milletlerarası anlaşmaların yapılmasında başlıca merci olan Dışişleri Bakanlığının yetkileri kendi görevleri icabı aynı milletlerarası anlaşmayla ilgilenmek mevkiinde olan diğer Bakanlıkların yetkileriyle ortak bir yürütme alanı teşkil eder.

Hem Dışişleri Bakanlığının ve diğer Bakanlıkların her birinin görev ve sorumluluklarını bütünlüğünü korumak, hem de diplomatik temsil vahdetini sağlamak, ancak bu suretle mecburi ve zaruri hale sokulacak Bakanlıklararası işbirliği ve koordinasyon sayesinde mümkün olabilir. Gerek kanun teklifinin gerekçesi, gerek komisyonumuzun ilk raporu, gerek Sayın Başbakan ile Devlet Bakanı Sayın Seyfi Öztürk'ün 24 Ocak 1969 günkü Millet Meclisi birleşimindeki beyanları bu esaslara dayanmış ve mezkûr 13 sayılı Kanunun diplomatik temsil vahdeti içinde böyle bir Ba-

kanlıklararası işbirliğini bertaraf eden hükümlerinin kaldırılması da bu maksatla istenmiştir. Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonunda Hükümetin ve kanun teklifi sahiplerinden birinin iştirakiyle yapılan müzakereler sonucunda meydana çıkan metin üzerinde varılan mutabakatın da bu esaslara dayandığı, Komisyonumuzca tesbit edilmiştir. Bu itibarla, Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen 4 nci maddede zikredilen mercinin görevlerinin tadadından çıkarılması mümkün tek mâna, Maliye Bakanlığının mutabakatı olmaksızın malî andlaşmaların, ezcümle kredi andlaşmalarının yapılamıyacağından ibarettir. Kaldı ki, Dışişleri Bakanlığı dışındaki Bakanlık ve mercilerin kendilerini ilgilendiren konularda milletlerarası andlaşmaların yapılmasında mutabakatlarını şart kılan benzeri kanuni hükümler başka kanunlarımızda da vardır. 4 nci maddenin bu hükümlerden farklı bir surette yorumlanması bu bakımdan da mümkün olamaz. Zira, böyle bir hatalı yoruma gidilecek olursa diplomatik temsil vahdeti ilkesi ortadan kaldırılmış olur. Bu gibi kanuni hükümler, diplomatik temsil vahdeti ilkesinin istisnaları değil, fakat sadece, Dışişleri Bakanlığı ile diğer Bakanlık ve merciler arasında yukarıda belirtilen biçimde ortak yürütme alanları teşkil eden kurallar olarak görülebilir. 4 nci maddede yazılı mercinin, 1 nci maddenin ilk bendinin 2 nci fıkrasında yazılı haller dışında bile, kredi andlaşmalarının yapılmasında tek ve munhasır müracaat ve müzakere mercii olduğu tarzında, milletlerarası hukuka ve ezcümle 26 Mart - 24 Mayıs 1968 tarihlerinde Viyana'da toplanan Andlaşmalar Hukukuna Dair Birleşmiş Milletler Konferansında mevcut hukuk kurallarını teyiden ve tedvinen kabul olunan 6 nci madde hükümlerine aykırı yorumlara asla yer olmadığı meydandadır. Bu gibi yorumlar, mezkûr 13 sayılı Kanunun söz konusu mercie bu gibi andlaşmaları yapmakta tek müzakereci vasfını veren hükümlerini kaldırmak gayesini güden işbu kanun teklifinin ruhuna ve 9 nci maddesine, 1 nci maddenin 5 nci bendine, ezcümle bu bendin 1 nci ve 3 nci fıkralarına ve kanun teklifinin kesinleşmiş bulunan 8 nci maddesiyle değiştirilen 31 Mayıs 1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 4 nci maddesine aykırı düşer. İşbu kanun teklifine esas olan, iç hukukumuzla milletlerarası hukuk arasında muvazilîği tesis ederek diplomatik temsil vahdetini kurmak ve her Bakanlığın görev ve sorumluluk bütünlüğünü korumak ilkelerinin her ikisiyle de bağdaşan tek doğru yorum tarzı, milletlerarası hukukun icaplarına da uygun olarak, milletlerarası andlaşmaların yapılmasında yetkili mercilerin kaideten Cumhurbaşkanını, Başbakan ve Dışişleri Bakanlığı olduğu; 1 nci maddenin ilk bendinin 2 nci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, malî andlaşmaların ve kredi andlaşmalarının yapılmasında bu Bakanlığın Maliye Bakanlığı ile işbirliği halinde bu andlaşmaların akdiyle ilgili müzakere ve işlemleri yürüteceği ve bu andlaşmaların yapılmasında Maliye Bakanlığının mutabakatının şart olduğu; Maliye Bakanlığının bu andlaşmaların müzakeresine ve yapılmasına katılmasının, ancak, mezkûr 244 sayılı Kanunun 4 nci maddesinin değiştirilen metni ve işbu kanun teklifinin 1 nci maddesinin 5 nci bendi hükümleri dairesinde atanacak ve talimatını Dışişleri Bakanlığı kanalıyla alacak temsilciler veya temsilci heyetleri marifetiyle olabileceğinden ibarettir.

Esasen, Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen 1 nci maddenin ilk bendinin ilk fıkrasında yer alan «Mütaakıp bendler ve maddeler hükümleri saklı kalmak kaydıyla» ibaresindeki kayıt, herhalükârda, bütün fıkraya şâmil olarak fıkranın başında mevcut bulunan genel mahfuziyet kaydı içerisinde ifade olunuyarak, sadece «temas ve müzakereler» e aidolacak tarzda kaleme alınmış, ve cümlelerin sondaki parçası, ayrı bir tamamiyet halinde ve «mütaakıp bendler ve maddeler hükümleri saklı kalmak kaydıyla» ibaresinin hükmü dışında «milletlerarası andlaşmaların yapılması» konusuna tahsis olunmuştur. Bu fıkranın bu iki ayrı kısmını bölen noktavirgülün Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda «ve» kelimesiyle değiştirilmesi de fıkranın ilk kısmı zaten bir fiille kapandığı cihetle, muhteva bakımından hiçbir değişiklik getirmemiş, sadece, metni lisan bakımından daha kolay okunur bir hale sokmuştur.

4 nci maddede yazılı mercinin, kendisini de ilgilendiren milletlerarası andlaşmalar konusunda müzakere ve muhabere yetkisi, 1 nci maddenin ilk bendinin 2 nci fıkrasında yazılı olan milletlerarası kurullardan kendisiyle muamelâta bulunabileceği statülerinde yazılı olanlarla ve aynı maddenin 7 nci bendinin son fıkrası gereğince Dışişleri Bakanlığı kanalıyla gönderebileceği talimatla

sınırlıdır. Bundan başka, bu merciin, Dışişleri Bakanlığı dışındaki diğer bütün Bakanlıklar gibi, milletlerarası anlaşmaların yapılmasına katılması, yukarıda da belirtildiği gibi, mezkûr 244 sayılı Kanunun değiştirilen 4 nci maddesi ve bu kanun teklifinin 1 nci maddesinin 5 nci bendi gereğince atanacak temsilcilerin veya aynı şekilde kurulacak temsilei heyetlerinin başkan veya üyelerinin kendi mensupları arasından alınması yoluyla olacaktır.

Milletlerarası anlaşmaların yapılması dışındaki temas ve müzakereler bakımından Dışişleri Bakanlığı dışındaki bakanlıkların yetkileri de, diplomatik temsilcilikler ve konsolosluk heyetlerinde bulundukları 1 nci maddenin 4 nci bendinde yazılı ihtisas memurlarının aynı bend hükümleri dairesinde faaliyetlerine; aynı maddenin 6 nci bendinin ilk fıkrası uyarınca Başkentteki Büyükelçilik ve Elçiliklerin diplomatik personeliyle Dışişleri Bakanlığından tebliğ olunacak muvafakat üzerine yapacakları temaslara ve nihayet, aynı Büyükelçilik ve Elçiliklerin teknik personelinin ve belirli ihtisas alanlarında çalışan milletlerarası kurul temsilciliklerinin kendi ihtisas alanlarına eş düşen bakanlıklarla yapacakları temas ve müzakerelere inhisar eder. Başkentte yapılacak bu temas ve müzakerelerin, ancak, milletlerarası anlaşmaların tatbikatına ve diğer cari işlere aidolması, ve, şifahi nota ve yazılı nota, şeklinde olamaması da milletlerarası hukuk ve tatbikatın icabıdır. Yabancı konsolosluk heyetlerine muhatap mercilerin, sınır mercilerinin ve sair yetkili mercilerin 1 nci maddenin 6 nci bendinin ilk fıkrası uyarınca temaslari da mahfuzdur.

Yukarıda serd edilen prensipleri dikkate alan Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu da, kanun teklifinin Millet Meclisince kabul edilmiş bulunan 8 nci maddesinin söz konusu hatalı yorumlar mesnet yapılarak çıkartılması için verilen bir önergeyi reddetmekle, tek doğru yorum tarzını benimsediğini ifade eylemiş olmaktadır.

Kaldı ki, 1 nci maddenin ilk bendine Cumhuriyet Senatosunca 2 nci fıkra olarak eklenen metin, belli bir milletlerarası kurulun statüsü cevaz verdiği zaman Dışişleri Bakanlığı dışındaki bir Bakanlığın veya merciin de milletlerarası anlaşma yapma merci olması imkânını belirtirken, bu suretle bu gibi bakanlıkları ve mercileri bu anlaşmaların yapılmasında munhasıran yetkili kılmış da değildir. Bu fıkra, Cumhurbaşkanının, Başbakanın ve Dışişleri Bakanının milletlerarası hukuktan doğan - ayrıca salâhiyetname ibrazına ihtiyaçları olmaksızın - milletlerarası anlaşma yapma ve her çeşit temas ve müzakerelere girişme hususundaki genel yetkilerine istisna vaz'eden bir hüküm değil, fakat, bu üç merci paralel başka anlaşma yapma mercilerinin de belirli milletlerarası kurullar muvacehesinde ihdasından ibarettir.

Yasama organının, açıkça ifade etmedikçe, milletlerarası hukukun temel ilkelerini ve bizatihi bu gibi statülere sahip milletlerarası kurulların kendi statülerini anlayış ve tatbik ediş tarzlarını cerh eden bir kanun hükmü sevk edeceği farz edilemeyeceğine göre, sözkonusu fıkra da başka türlü anlaşılabilir. Nitekim, kanun teklifinin kesinleşmiş 8 nci maddesi de bu hususu teyideylemektedir.

6. Hükümet temsilcisi Devlet Bakanı Sayın Seyfi Öztürk, gerek Sayın Başbakanın, gerek kendilerinin 24 Ocak 1969 günkü Millet Meclisi Birleşimindeki sarih beyanlarına uymayan, Cumhuriyet Senatosunca kabul olunan metne aykırı istikamette yorum niteliği taşıyan ve Cumhuriyet Senatosu tutanaklarında yukarıda izah edilen temel ilkelere aykırı olarak yer almış bulunan ifadelere Hükümetin katılmadığını Komisyonumuz huzurunda beyan eylemiş buldukları cihetle, Cumhuriyet Senatosunca kabul olunan sarih metni yorumlamakta Hükümetle aynı anlayış içinde olan Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen metnin bu anlayış içinde aynen benimsenmesini Genel Kurula tavsiye eylemeyi uygun bulmuştur.

7. Komisyonumuz, bu rapor vesilesiyle, 4 nci maddeye ek (1) sayılı cetvelde yer alan «İktisat ve Maliye Başmüaviri» ibaresinin Fransızca ve İngilizceye tercümesinden husule gelebilecek karışıklıklar dolayısıyla, bu unvanı ve benzeri unvanları taşıyan ihtisas memurlarına, diplomatik ilişkiler hakkındaki 18 Nisan 1961 tarihli Viyana Sözleşmesinin 19 nci maddesine aykırı olarak Geçici Maslahatgüzar olabilmeye hakkının verilmesinin söz konusu olamayacağını belirtmeyi de uygun görmüştür.

8. İşbu rapor, öncelikle müzakere edilmek üzere Genel Kurula sevki ricasiyle Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Sözcü	Bu Rapor Kâtibi	
İzmir	İstanbul	Aydın	Aydın
S. İksel	A. C. Karca	S. Bosna	Y. Menderes
İKonya	Manisa		Rize
S. F. Önder	M. Dülge		E. Y. Akçal

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Milletlerarası münasebetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu hakkında Kanun

Milletlerarası temas, müzakere, Akit yetkisi

MADDE 1. — 1. Türkiye Cumhuriyetinin yabancı devletlerle, bunların temsilcilikleri ve temsilcileriyle, milletlerarası kurullarla, bunların temsilcilikleri ve temsilcileri ile temas ve müzakereleri, Dışişleri Bakanlığı eliyle yürütülür; yabancı devletler ve milletlerarası kurullarla Anayasanın 65 nci maddesi anlamındaki milletlerarası anlaşmaları da aynı Bakanlık eliyle yapılır.

2. Bakanlar Kurulu, bir kararnameyle, yabancı devletler nezdinde büyükelçilik veya elçilik açmaya veya akredite etmeye, bir yabancı devlet büyükelçilik veya elçiliğini milletlerarası hukuk kurallarına göre Türkiye Cumhuriyetinin hak ve menfaatlerini korumakla görevlendirmeye ve milletlerarası kurullar nezdinde büyükelçilik veya elçilik seviyesinde daimî temsilcilik kurmaya veya bir büyükelçilik veya elçiliği daima temsilcilikle görevlendirmeye yetkilidir. Bu fıkrada yazılı temsilciliklere «diplomatik temsilcilikler» denilir. Diplomatik temsilcilikler Dışişleri Bakanlığına bağlıdır. Bunlar, bütün yazışmalarını bu Bakanlıkla yaparlar.

3. — Dışişleri Bakanlığı, yabancı devletler ülkelerinde başkonsolosluk, konsolosluk, fahri başkonsolosluk ve fahri konsolosluklar açmaya ve büyükelçilik ve elçiliklere konsolosluk görevleri vermeye yetkilidir. Bu fıkrada yazılı temsilciliklere «konsolosluk heyetleri» denilir. Konsolosluk heyetleri, ülkesinde buldukları devlet nezdinde Türkiye Cumhuriyetini temsil eden büyükelçilik veya elçiliğe bağlıdır. Bunlar, yazışmalarını, Dışişleri Bakanlığı ile bu Bakanlıkça tesbit edilecek hallerde, sözü geçen bakanlığa bilgi vermek şartıyla diğer bakanlıklarla yaparlar. Konsolosluk heyetleri, bağlı buldukları büyükelçilik veya elçiliğe, faaliyetleri ve yazışmaları hakkında bilgi verirler ve büyükelçilik veya elçiliğin gözetimi altında bulunurlar.

4. Büyükelçilik ve elçilikler ile başkonsolosluk ve konsolosluklar nezdinde özel kanunlarda, belirtilen bakanlıkların ihtisas alanına giren konularda görev yapmak üzere, müşavirlik, ataşelik, öğrenci müfettişliği turizm ve tanıtma bürosu kurulması ve diğer bir unvanla memurluk kurulması, bu özel kanunlarda belirtilen şekilde olur.

Kanunda veya daimî temsilciliği kuran kararnamede belirtilmesi halinde, milletlerarası kurullar nezdindeki daimî temsilciliklerde Dışişleri Bakanlığı dışındaki bakanlıkların ihtisas alanlarını ilgilendiren görevleri yerine getirmek üzere, daimî temsilci yardımcısı, müşavir ve ataşeler, diğer memurlar ve bunların yardımcıları, kendi bakanlıklarına ait dış teşkilât kadrolarından atanırlar. daimî temsilci yardımcılığına yapılacak atamalar, Bakanlar Kurulu kararnamesiyle; bu fıkrada söz konusu diğer atamalar ise, özel kanununda gösterilen şekilde olur.

CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Milletlerarası münasebetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu hakkında Kanun

Milletlerarası temas, müzakere, akit yetkisi

MADDE 1. — 1. Milletlerarası Hukuk ve Anayasa gereğince Cumhurbaşkanının ve Başbakanın yetkileri saklı kalmak kaydıyla, Türkiye Cumhuriyetinin yabancı devletlerle, bunların temsilcilikleri ve temsilcileri ile, milletlerarası kurullarla, bunların temsilcilikleri ve temsilcileri ile, mütâakıp bendler ve maddeler hükümleri saklı kalmak kaydıyla, temas ve müzakereleri Dışişleri Bakanlığı eliyle, ilgili bakanlıklarla işbirliği yapılmak suretiyle yürütülür ve yabancı devletler ve milletlerarası kurullarla Anayasanın 65 nci maddesi anlamındaki milletlerarası andlaşmaları da, yine diğer bakanlıklarla işbirliği dâhilinde aynı Bakanlık eliyle yapılır.

Statülerinde, üyelerinin ve ortaklarının belli bir bakanlık veya merci vasıtasıyla muamelâta bulunulacağı belirtilen milletlerarası kurullarla, bunların temsilcilikleri, temsilcileri ve sair mercileriyle yapılacak temaslara, müzakereler ve milletlerarası andlaşmalar, Dışişleri Bakanlığı ve diğer ilgili bakanlıklarla işbirliği dâhilinde, sorumlu bakanlık veya merci eliyle yapılır.

2. Bakanlar Kurulu, bir kararname ile, yabancı devletler nezdinde büyükelçilik veya elçilik açmaya veya akredite etmeye, bir yabancı devlet büyükelçilik veya elçiliğini milletlerarası hukuk kurallarına göre Türkiye Cumhuriyetinin hak ve menfaatlerini korumakla görevlendirmeye ve milletlerarası kurullar nezdinde büyükelçilik veya elçilik seviyesinde daimî temsilcilik kurmaya veya bir büyükelçilik veya elçisi daimî temsilcilikle görevlendirmeye yetkilidir. Bu fıkrada yazılı temsilciliklere «diplomatik temsilcilikler» denilir. Diplomatik temsilcilikler Dışişleri Bakanlığına bağlıdır. Bunlar, bütün yazışmaların bu Bakanlıkla yaparlar.

3. Dışişleri Bakanlığı, yabancı devletler ülkelerinde başkonsolosluk, konsolosluk, fahrî başkonsolosluk ve fahrî konsolosluklar açmaya ve büyükelçilik ve elçiliklere konsolosluk görevleri vermeye yetkilidir. Bu fıkrada yazılı temsilciliklere «konsolosluk heyetleri» denilir. Konsolosluk heyetleri, ülkesinde buldukları Devlet nezdinde Türkiye Cumhuriyetini temsil eden büyükelçilik veya elçiliğe bağlıdır. Bunlar, yazışmalarını, Dışişleri Bakanlığı ile ve bu Bakanlıkça tesbit edilecek hallerde, sözü geçen bakanlığa bilgi vermek şartıyla diğer bakanlıklarla yaparlar. Konsolosluk heyetleri, bağlı buldukları büyükelçilik veya elçiliğe, faaliyetleri ve yazışmaları hakkında bilgi verirler ve büyükelçilik veya elçiliğin gözetimi altında bulunurlar.

4. Büyükelçilik ve elçilikler ile başkonsolosluk ve konsolosluklar nezdinde özel kanunlarda belirtilen bakanlıkların ihtisas alanına giren konularda görev yapmak üzere, müşavirlik, ataşelik, öğrenci müfettişliği, turizm ve tanıtma bürosu ve diğer bir unvanla memurluk kurulması, bu özel kanunlarda belirtilen şekilde olur.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Bu fıkrada yazılı daimî temsilci yardımcılarını ikinci derecedeyseleler kendilerine birinci sınıf orta-elçi, üçüncü derecedeyseleler ikinci sınıf orta-elçi unvanı, bu görevlerinin devamı süresince verilebilir.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı daimî temsilci yardımcısı, müşavir, ataşe, öğrenci müfettişi, turizm ve tanıtma bürosu müdürleri ve diğer memurlar, nezdinde buldukları diplomatik temsilcilik veya - özel kanunun öngördüğü hallerde - konsolosluk heyeti şefine bağlıdır ve onun bilgisi altında aidoldukları bakanlıklarla kendi yetki ve görev alanlarına giren işlemlerle ilgili olarak yazışma yetkisine sahiptirler.

13 Haziran 1952 tarihli ve 5952 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle 14 Kânunusani 1938 tarihli ve 3312 sayılı Hariciye Vekâleti Teşkilâtı Kanununa eklenen 1 nci ek maddenin son fıkrası hükmü saklıdır.

5. Yabancı bir devlet veya milletlerarası kurul nezdinde veyahut bir milletlerarası konferans veya toplantıda Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahibolarak Bakanlar Kurulu kararnamesiyle geçici olarak belli bir görevle görevlendirilen temsilciler ve temsilci heyetleri başkanları, Türkiye Cumhuriyetini bağliayacak hususlarda Hükümetin emir ve talimatını, Dışişleri Bakanlığı kanaliyle alır ve bütün yazışmalarını bu bakanlık vasıtasıyla yaparlar. Bu bendde bahis konusu temsilci heyeti başkanı Dışişleri Bakanı veya Dışişleri Bakanlığı memurlarından biri değilse, bu heyette Dışişleri Bakanlığı herhalde temsil edilir. Bu bendde bahis konusu temsilci heyeti ticari nitelikte bir müzakere için görevlendirilmişse, bu heyetin Başkanlığının Ticaret Bakanı veya Ticaret Bakanlığı memurlarından biri tarafından deruhde edilmiş olması takdirinde, zikri geçen Bakanlık bu heyette herhalde temsil edilir. Bu bendde bahis konusu bir temsilci heyetinin malî konularla da görevli olması halinde, bu heyetin başkanlığının Maliye Bakanı veya Maliye Bakanlığı memurlarından biri tarafından deruhde edilmiş olması takdirinde, zikri geçen Bakanlık bu heyette herhalde temsil edilir.

6. Genel ve katma bütçeli bakanlık, daire ve kuruluşların, mahallî idarelerin, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin, özel kanunla kurulmuş olan bankaların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış olanların, yabancı Devlet büyükelçilik, elçilik, başkonsolosluk, konsolosluk, fahri başkonsolosluk ve fahri konsoloslukları ve sair misyonları ile ve milletlerarası kurullar temsilcilikleri ve misyonları ile ve bunlara bağlı müşavirlik, ataşelik, büro ve sair mercilerle temasları, milletlerarası hukuk kurallarına ve usullerine uygun olarak yapılır. Bu temaslardan Dışişleri Bakanlığına bilgi verilir.

Yukardaki fıkrada yazılı bakanlık, daire, kuruluş, idare, teşebbüs, banka ve derneklerin dış temaslar için Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahibolmaksızın resmî görevle veya 1 nci bendde yazılı andlaşmalar dışında kalan sözleşmeleri Türk Devleti adına yapmak üzere Türkiye dışına çıkacak mensupları, Türkiye dışına çıkmadan önce Dışişleri Bakanlığı ile temas ederler dışarıdaki görevleri süresince en yakın Türk diplomatik temsilciliği veya konsolosluk heyeti ile irtibatlarını muhafaza ederler; ve bu gibi dış temasların cereyanı ve sonucu hakkında Dışişleri Bakanlığına bilgi verilir.

7. İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilâtı (O.C.D.E.) nezdindeki Türkiye daimî delegeliği ile ticaret ve gümrük tarifeleri Genel Anlaşmasına (GATT) ilişkin temas ve münasebetleri yürüten Türk heyeti, Dışişleri Bakanlığına bağlanmışlardır.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği

Kanunla veya daimî temsilciliği kuran kararnamede belirtilmesi halinde, milletlerarası kurullar nezdindeki daimî temsilciliklerde Dışişleri Bakanlığı dışındaki bakanlıkların ihtisas alanlarını ilgilendiren görevleri yerine getirmek üzere, daimî temsilci yardımcısı, müşavir ve ataşeler, diğer memurlar ve bunların yardımcıları, kendi bakanlıklarına ait dış teşkilât kadrolarından atanırlar. Daimî temsilci yardımcılığına yapılacak atamalar, Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile; bu fıkrada söz konusu diğer atamalar ise, özel kanunlarda gösterilen şekilde olur. Bu fıkrada yazılı daimî temsilci yardımcıları ikinci derecede iseler kendilerine birinci sınıf ortaelçi, üçüncü derecede iseler ikinci sınıf ortaelçi unvanı, bu görevlerinin devamı süresince verilebilir.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı daimî temsilci yardımcısı, müşavir, ataşe, öğrenci müfettişi, turizm ve tanıtma bürosu müdürleri ve diğer memurlar, nezdinde buldukları diplomatik temsilcilik veya - özel kanunun öngördüğü hallerde - konsolosluk heyeti şefine bağlıdır ve onun bilgisi altında aidoldukları bakanlıklarla kendi yetki ve görev alanlarına giren işlerle ilgili olarak yazışma yetkisine sahiptirler.

13 Haziran 1952 tarihli ve 5952 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle 14 Kânunisanı 1938 tarihli ve 3312 sayılı Hariciye Vekâleti Teşkilâtı Kanununa eklenen 1 nci ek maddanın son fıkrası hükmü saklıdır.

5. Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahibolarak Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile belli bir geçici görevle görevlendirilen temsilciler veya temsilci heyetleri başkanları, Türkiye Cumhuriyetini bağhyacak hususlarda Hükümetin emir ve talimatını Dışişleri Bakanlığı kanalıyla alırlar. Bunlar, ihtisasa dair hususlarda ilgili bakanlıklardan, Dışişleri Bakanlığı kanalı ile talimat alabilirler.

Yukardaki fıkrada yazılı temsilciler ile temsilci heyetleri başkan ve üyeleri, işin ihtisas ve diğer gerekleri dikkate alınarak, Dışişleri Bakanlığı mensuplarından veya bu bakanlık mensupları dışından, ezcümle genel ve katma bütçeli diğer organ, bakanlık, daire ve kuruluşların, mahallî idarelerin, kamu iktisadi teşebbüslerinin, özel kanunla veya özel kanuna dayanılarak kurulmuş banka ve kuruluşların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış olanların mensuplarından da olabilir.

Bu bendde bahis konusu temsilci heyeti başkanını Dışişleri Bakanlığı mensuplarından biri değilse, bu heyette Dışişleri Bakanlığından her halde bir görevli bulunur.

Bu bendde bahis konusu temsilci heyeti ticari bir müzakere için görevlendirilmişse, bu heyetin başkanlığının Ticaret Bakanlığı mensuplarından biri tarafından deruhde edilmemiş olması takdirinde, bu heyette Ticaret Bakanlığından her halde bir görevli bulunur.

Bu bendde bahis konusu temsilci heyeti malî konularla da görevli ise, bu heyetin başkanlığının Maliye Bakanlığı mensuplarından biri tarafından deruhde edilmemiş olması takdirinde, bu heyette Maliye Bakanlığından her halde bir görevli bulunur.

6. Genel ve katma bütçeli bakanlık, daire ve kuruluşların, mahallî idarelerin, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin, özel kanunla kurulmuş olan bankaların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış olanların, yabancı Devlet büyükelçilik, elçilik, başkonsolosluk, konsolosluk, fahri başkonsolosluk ve fahri konsoloslukları ve sair misyonları ile ve milletlerarası kurullar temsilcilikleri ve misyonları ile ve bunlara bağlı müşavirlik, ataşelik, büro ve sair mercilerle temasları, milletlerarası hukuk kurallarına ve usullerine uygun olarak yapılır. Bu temaslardan Dışişleri Bakanlığına bilgi verilir.

Yukardaki fıkrada yazılı bakanlık, daire, kuruluş, idare, teşebbüs, banka ve derneklerin dış temaslar için Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahibolmaksızın resmî görevle veya 1 nci bendde yazılı andlaşmalar dışında kalan sözleşmeleri Türk Devleti adına yapmak üzere

Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü ve Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Genel Sekreterliğinin görevleri

MADDE 4. — 1. Maliye Bakanlığının kuruluş ve görevleri hakkındaki 29 Mayıs 1936 tarihli ve 2996 sayılı Kanunun 29 Mayıs 1946 tarihli ve 4910 sayılı Kanunun 3 nci maddesiyle değiştirilmiş 11 nci maddesinin 6 Temmuz 1960 tarihli ve 13 sayılı Kanunla değiştirilmeden önce yürürlükte olan metni yeniden yürürlüğe konulmuştur. Ancak, 6 Temmuz 1960 tarihli ve 13 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yürürlüğe girmiş olan kanunlarla yapılmış yürürlükteki sair değişiklikler saklıdır.

2. Maliye Bakanlığının kuruluş ve görevleri hakkındaki 29 Mayıs 1936 tarihli ve 2996 sayılı Kanunun 11 nci maddesinin yukardaki bend gereğince yeniden yürürlüğe konulan metnine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Hazine Genel Müdürlüğü ve Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Genel Sekreterliği, diğer daire ve bakanlıklarla işbirliği halinde, milletlerarası münasebetlerin gerektirdiği iç işlemlerden ticari nitelikte olanların dışında kalan iktisadi alandaki işlemler ve - kültürel yardımlar hariç - teknik yardımla ilgili milletlerarası münasebetlerin gerektirdiği iç işlemleri yerine getirmekle de görevlidir.

3. 30 Haziran 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait kısmında yazılı «Dış temsilcilikler» kadroları kaldırılmış ve yerlerine ek (1) sayılı cetvelde yazılı yurt dışı görev kadroları eklenmiştir.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği

Türkiye dışına çıkacak mensupları, Türkiye dışına çıkmadan önce Dışişleri Bakanlığı ile temas ederler; dışardaki görevleri süresince en yakın Türk diplomatik temsilciliği veya konsolosluk heyeti ile irtibatlarını muhafaza ederler; ve bu gibi dış temasların cereyanı ve sonucu hakkında Dışişleri Bakanlığına bilgi verilir.

7. İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilâtı (OCDE) nezdindeki Türkiye Daimi Deleğeliği ile Ticaret ve Gümrük Tarifeleri Genel Anlaşmasına (GATT) ilişkin temas ve münasebetleri yürüten Türk Heyeti, Dışişleri Bakanlığına bağlanmışlardır.

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilâtı (OCDE) nezdindeki daimî temsilciliğe, Avrupa Ekonomik Camiası (CEE) nezdindeki daimî temsilciliğe ve Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi nezdindeki daimî temsilciliğe, Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle yapılacak atanmalarda, atanma için teklif, Dışişleri, Maliye ve Ticaret bakanlıklarının mutabakatı ile yapılır.

Dışişleri Bakanlığı dışındaki bakanlıklar, yukarda yazılı daimî temsilciliklere, kendi görev ve yetki alanlarına giren hususlarda Dışişleri Bakanlığı kanalı ile talimat verebilir.

Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü ve Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Genel Sekreterliğinin görevleri

MADDE 4. — 1. Maliye Bakanlığının kuruluş ve görevleri hakkındaki 29 Mayıs 1936 tarihli ve 2996 sayılı Kanunun 6 Temmuz 1960 tarihli ve 13 sayılı Kanunla değiştirilmiş olan 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Hazine Genel Müdürlüğü ve Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Genel Sekreterliği : Hazine muamelelerini yapmak; Hazine mevcutlarını nemalandırmak; Hazine'nin doğrudan doğruya iştiraki bulunan müessese ve teşekküllerde hissedarlık sıfatının icabettirdiği muameleleri yapmak; Hazine esham ve tahvilât cüzdanını ve Hazinece muhafazası icabeden kıymetli ayınları muhafaza ve idare etmek; her türlü iç ve dış kamu borçlanmalarının hazırlık, akit, ihraç, tediye, itfa ve kayıt işleri ile bu işlerin gerektirdiği ve milletlerarası kurul ve kuruluşlarla kamu borçlanmasına müncer olacak müzakerat ve muhaberatı yürütmek, sağlanan kamu borçlarının ve - kültür yardımları dışındaki - dış yardımların kullanılmasına, bu borç ve dış yardımlara ait mukavele ve andlaşmaların tatbikatına ilişkin olarak memleket dâhilinde yapılacak bilûmum temas, müzakereler ve gerekli işlemleri ifa etmek; Devletçe verilen kefalet, taviz ve yapılan ikrazata mütaallik muameleleri ifa etmek; Devletin yabancı memleketlerdeki bütçe ile ilgili ödemelerini yapmak; Darphane, Devlet Yatırım Bankası, Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsası ile Hazinenin münasebetlerini tanzim ve idare etmek; bunların muamelelerini murakabe etmek; kambiyo kontroluna ait esasları hazırlamak ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve tâyin veya teşkil edeceği diğer merciler vasıtasıyla tatbikatını tanzim ve idare etmek; 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanununun Maliye Bakanlığına verdiği görevleri yapmak; Petrol Kanununun vergi mevzuları dışında Maliye Bakanlığına verdiği vazifeleri ifa etmek; yıllık programlarda belirtilen esaslar dâhilinde tediye muvazenesi, mevduat ve tasarrufun teşvik ve tanzimi, uzun, orta ve kısa vâdeli kredilerle ilgili politikaları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile birlikte icra etmek; millî paranın tedavül ve istikrarını, Devletin para siyasetini tanzim etmek; yıllık programlarda belirtilen esaslar dâhilinde para - kredi politikasını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile birlikte yürütmek; iç ve dış malî ve iktisadi hareketleri takibetmek; Bankalar Kanunu tatbikatını takip ve bankaları murakabe etmek; yıllık programlarda belirtilen esaslara uygun olarak İktisadi Devlet Teşekküllerinin finansman programlarının tatbikatını takibetmek ve bu finansman programlarının kalkınma plân ve yıllık programlarda belirtilen hedeflere uygun olarak icrası için gereken tedbirleri almak; döner sermayelerin ve hususi bütçelerin umumi muvazene ile nakit durumu ve para politikası bakımından ahengini sağlamak; 28 Temmuz 1967 tarih ve 933 sayılı Kanunun 1 nci maddesine göre teşkil edilen fonların yıllık programlarda belirtilen esaslara uygun olarak aracı

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 9. — 8 Temmuz 1948 tarihli ve 5250 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi, 31 Mayıs 1949 tarihli ve 5412 sayılı Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı hakkındaki Kanun, bu kanunu değiştiren 27 Şubat 1951 tarihli ve 5743 sayılı Kanun, 4 Haziran 1952 tarihli ve 5945 sayılı Kanun, 6 Temmuz 1960 tarihli ve 13 sayılı Kanun ile yukardaki maddeler hükümlerine aykırı bütün genel ve özel hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — 30 Ocak 1963 tarihli ve 395 sayılı Kanunla 30 Haziran 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanunun Maliye Bakanlığı kısmına eklenmiş olup işbu kanunun 4 ncü maddesinin 3 ncü bendi hükmüyle kaldırılan dış görev kadrolarını işbu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte işgal etmekte bulunan Maliye Bakanlığı memurları işbu kanunun 4 ncü maddesinin 3 ncü bendi hükmüyle verilen yeni kadrolara, Ticaret Bakanlığı memurları işbu kanunun 6 ncı maddesinin 2 nci bendiyle verilen yeni kadrolara ve Dışişleri, Maliye ve Ticaret bakanlıkları dışındaki bakanlıkların memurları da işbu kanunun 5 nci maddesinin 2 nci fıkrasıyla verilen yeni kadrolara, buldukları kadrolar ve almakta oldukları aylıklarıyla ve yeni unvanlarıyla nakledilmiş sayılarak yeniden atanmalarına lüzum olmadan; ve bunlardan işbu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçici görev, hastalık, idari veya nizami mezuniyet gibi kanuni sebeplerle görevleri başında bulunmayanlar için işe başlama kaydı aranmaksızın, kendilerinin istihdamlarına ve almakta oldukları aylıklarının verilmesine devam olunur.

2. İşbu kanunun yürürlüğe girmesinden önce Maliye Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile bu bakanlıklara bağlı temsilcilik ve misyonlar tarafından yürütülen dış temaslara, milletlerarası anlaşma müzakerelerine ve akdine dair bütün evrak ve belgeler, Dışişleri Bakanlığına veya bu bakanlığa gösterilecek diplomatik temsilciliklere devrolunur.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği

kuruluşlara intikalini sağlamak ve geri ödenmelerini takibetmek; dış memleketlerdeki büyükelçilikler, elçilikler, başkonsolosluklar ve konsolosluklar nezdinde iktisat ve maliye müşavirlik ve ataşelikleri tesis etmek; yabancı devletler ve milletlerarası kurullar ve bunların temsilcilik ve temsilcileriyle malî ve iktisadi konularda milletlerarası münasebetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu hakkındaki Kanunun 1 nci maddesinde tasrih olunan şekil ve şümulde temas ve müzakerelerde bulunmak, görevleri ile ödevlidir.

30 Eylül 1960 tarihli ve 91 sayılı Kanun ve 21 Mart 1964 tarihli, 440 sayılı Kanun ile 28 Temmuz 1967 tarihli ve 933 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.»

2. Hazine Genel Müdürlüğü ve Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Genel Sekrterliği, gerektiği hallerde, 1 nci fıkradaki görevlerinin ifası sırasında genel ve katma bütçeli idarelerle, İktisadi Devlet Teşekkülü ve benzeri kuruluşlara ve bankalara mensup memur ve hizmetlileri, bu memur ve hizmetlilerin mensub oldukları idare, teşekkül, kuruluş ve bankalardaki özlük hakları devam etmek ve maaş ve ücretlerini oralardan almak kaydıyla, geçici bir müddet için istihdam edebilir.

3. 30 Haziran 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait kısmında yazılı «Dış temsilcilikler» kadroları kaldırılmış ve yerlerine ek (1) sayılı cetvelde yazılı yurt dışı görev kadroları eklenmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 9. — 8 Temmuz 1948 tarihli ve 5250 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin son fıkrası 31 Mayıs 1949 tarihli ve 5412 sayılı Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı hakkındaki Kanun ve 6 Temmuz 1960 tarihli ve 13 sayılı Kanunun 11 ilâ 13 ncü maddeleri dışındaki hükümleri ile yukarıdaki maddeler hükümlerine aykırı bütün genel ve özel hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — 30 Ocak 1963 tarihli ve 395 sayılı Kanunla 30 Haziran 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanunun Maliye Bakanlığı kısmına eklenmiş olup işbu kanunun 4 ncü maddesinin 3 ncü bendi hükmü ile kaldırılan dış görev kadrolarını işbu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte işgal etmekte bulunan Maliye Bakanlığı memurları işbu kanunun 4 ncü maddesinin 3 ncü bendi hükmü ile verilen yeni kadrolara, Ticaret Bakanlığı memurları işbu kanunun 6 ncı maddesinin 2 nci bendi ile verilen yeni kadrolara ve Dışişleri, Maliye ve Ticaret bakanlıkları dışındaki bakanlıkların memurları da işbu kanunun 5 nci maddesinin 2 nci fıkrası ile verilen yeni kadrolara, buldukları kadrolar ve almakta oldukları aylıkları ile ve yeni unvanları ile nakledilmiş sayılarak yeniden atanmalarına lüzum olmadan; ve bunlardan işbu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçici görev, hastalık, idari veya nizami mezuniyet gibi kanuni sebeplerle görevleri başında bulunmayanlar için işe başlama kaydı aranmaksızın, kendilerinin istihdamlarına ve almakta oldukları aylıklarının verilmesine devam olunur.

2. İşbu kanunun yürürlüğe girmesinden önce diğer bakanlıklarla, bu bakanlıklara bağlı dış temsilcilik ve misyonlar tarafından yürütülen dış temaslara, milletlerarası anlaşma müzakerelerine ve akdine dair evrak ve belgelerden, işbu kanunla Dışişleri Bakanlığına devredilen görevlerle ilgili olanlar Dışişleri Bakanlığına veya bu bakanlıkça gösterilecek diplomatik temsilciliklere devrolunacaktır.

Geçici Komisyonun tavsiyeleri

Karun başlığı — Kesinleşmiştir.

1 nei madde — Komisyonumuz, 1 nei madde olarak Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen metnin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

2 nei madde — Kesinleşmiştir.

3 neü madde — Kesinleşmiştir.

4 neü madde — Komisyonumuz, 4 neü madde olarak Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen metnin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

5 nei madde — Kesinleşmiştir.

6 nei madde — Kesinleşmiştir.

7 nei madde — Kesinleşmiştir.

8 nei madde — Kesinleşmiştir.

9 neu madde — Komisyonumuz, 9 neu madde olarak Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen metnin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

Geçici madde — Komisyonumuz, geçici madde olarak Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen metnin benimsenmesini tavsiye etmektedir.

10 neu madde — Kesinleşmiştir.

11 nei madde — Kesinleşmiştir.